

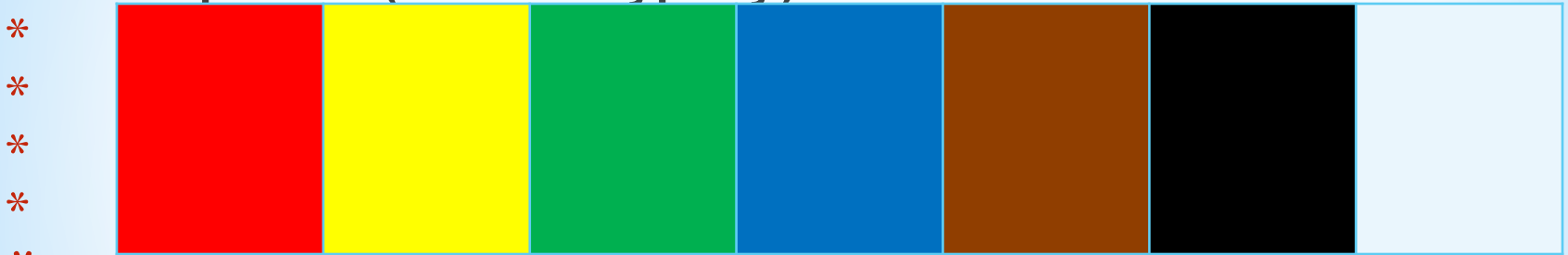
Сполучник як службова
частина мови.

Використання сполучників
у простому і складному
реченнях: сполучники
сурядності й підрядності

Вправа «Хвилинка настрою»

* Кольор-тест (початок уроку)

* **Червоний** – активне прагнення до діяльності.

* **Жовтий** – позитивний емоційний стан.

* **Зелений** – спокійний стан.

* **Синій** – прагнення до визнання.

* **Коричневий** – напруга.

* **Чорний** – стан хвилювання.

* **Білий** – важко щось відповісти.

Гра “Розшифруй слово”

Мимоволі, біля, утричі, на,
і, добрий, радіти, та, б, з-
під, ім’я, але, бо, ж, себе,
троє, ой.

Гра “Розшифруй слово”

ь	-----

Гра “Розшифруй слово”

М	ИМОВОЛІ
У	тричі
Д	обрий
Р	адіти
І	м'я
С	ебе
Т	роє
Ь	-----

*Радіє пташка, що тепло настало,
И співає сонцю славу кожен день.
Симфонія у лісі зазвучала –
Усі своїх виспівують пісень.*

Н. Красоткіна

Лінгвістична задача

*Вдалині пролітали лелеки і
радісним курликанням вітали рідну
землю.*

*Вдалині пролітали лелеки і їх
радісне курликання вітало рідну
землю.*

Орнітологія

Орнітологія -

це наука,

яка досліджує птахів

Сполучник як службова частина мови

Сполучник – незмінна службова частина мови, що сполучає однорідні члени речення та частини речення

Уживається для зв'язку однорідних членів, частин складного речення або окремих речень у тексті

Групи сполучників за способом вживання в реченні

Одиничні

А, але, зате,
проте,
однак, бо,
коли

Парні

Хоч..але, не
тільки..а й,
як..так і,
якби..то й

Повторювані

І..і, ні...ні,
або...або,
то..то, не
то..не то

№3/п	Проблемні запитання
1.	Чи можна до будь-яких з цих виділених сполучників поставити запитання?
2.	Чи змінюються ці слова? (за відмінками, особами, родом, числом)
3.	Чи виступають вони якимось членом речення?
4.	Чи мають сполучники якесь лексичне значення?
5.	Чи поєднують вони однорідні члени речення?

Сполучники, що поєднують однорідні члени або рівноправні частини складного речення, називаються **сурядними**.

Речення, що складається з двох або більше рівноправних частин, поєднаних сурядними сполучниками, називається **складносурядним**

*Горобці крупу з'їли, а синиця в клітку попала
(Нар. мудрість).*

[], а []

Підрядні сполучники поєднують головну й підрядну частини складного речення.

Речення, яке складається з двох синтаксично нерівноправних частин, поєднаних підрядним сполучником або сполучним словом, називається

складнопідрядним

Дід говорить, що так співають лебедині крила.

[], (що).

СОЛОВЕЙ

Жайворонок

Дятел

Шпак

Сова

Поміркуй !

1. Сполучник як службова частина мови вживається...

- а) для зв'язку однорідних членів речення та частин складного речення і виражає смислові відношення між ними;
- б) для вираження залежності іменника, числівника, займенника від інших слів у словосполученні і реченні;
- в) для зв'язку підмета і присудка в простому реченні.

2. Сполучник як частина мови...

- а) є незмінним, не має лексичного значення, виступає у реченні в ролі одного з другорядних членів;
- б) є змінним, не має лексичного значення, членом речення не буває;
- в) є незмінним, не має лексичного значення, членом речення не буває.

3. Сполучники сурядності вживаються для зв'язку...

- а) однорідних членів і незалежних частин у складному реченні;
- б) однорідних членів і залежних частин у складному реченні;
- в) лише однорідних членів у простому і складному реченні.

Поміркуй !

4.Сполучники підрядності вживаються для зв'язку лише...

- а)однорідних членів речення;
- б)незалежних частин у складному реченні;
- в)залежних частин у складному реченні.

5.Сполучники сурядності поділяються на три групи...

- а)єднальні, протиставні, розділові;
- б)єднальні, похідні, розділові;
- в)непохідні, розділові, протиставні.

6.Сполучники *а, але, та* (в значенні *але*), *проте, однак* належать до...

- а) протиставних;
- б) розділових;
- в) єднальних.

● 1. A

● 2. B

● 3. A

● 4. B

● 5. A

● 6. A

* **Взаємоперевірка
ТЕСТОВИХ завдань**

Домашнє завдання

Записати прислів'я, приказки та загадки про птахів. Підкреслити в них сполучники, указати їх групу за значенням та роль в реченні (що з'єднують).

Скласти казку на тему: «Чому в снігурика червоні грудки?» (з використанням сполучників).

* Вправа «Хвилинка настрою»

* Кольор-тест (кінець уроку)

* **Червоний** – активне прагнення до діяльності.

* **Жовтий** – позитивний емоційний стан.

* **Зелений** – спокійний стан.

* **Синій** – прагнення до визнання.

* **Коричневий** – напруга.

* **Чорний** – стан хвилювання.

* **Білий** – важко щось відповісти.